

WITAJCIE PRZED NAMI KOLEJNA LEKCJA BIOLOGII

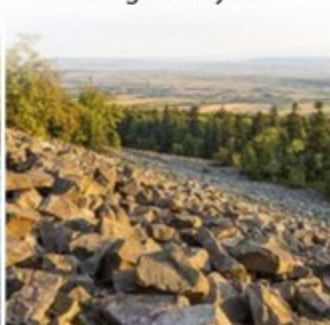
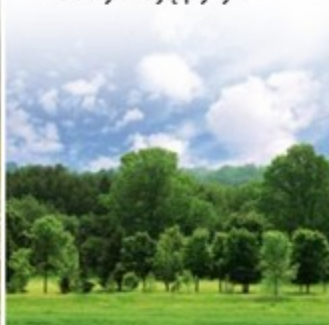
TEMAT: RACJONALNE GOSPODAROWANIE ZASOBAMI PRZYRODY.

ZASOBY PRZYRODY		
Niewyczerpywalne	Wyczerpywalne	
	odnawialne	nieodnawialne
<ul style="list-style-type: none">• energia słoneczna• energia geotermalna• energia wiatru	<ul style="list-style-type: none">• organizmy• woda• powietrze• gleba	<ul style="list-style-type: none">• paliwa kopalne (węgiel, ropa naftowa, gaz ziemny)• rudy metali

W jaki sposób zasoby odnawialne się odtwarzają?

Zasoby odnawialne wyczerpują się na skutek eksploatacji. W przypadku organizmów zmniejsza się ich liczba, a w przypadku wody, powietrza i gleby zmieniają się ich właściwości fizyczne i chemiczne. Jeśli tempo wykorzystywania tych zasobów nie jest zbyt szybkie, są one w stanie się odtworzyć dzięki naturalnym procesom.

- **Organizmy** odnawiają swoją liczebność dzięki rozmnażaniu.
- **Powietrze** oczyszcza się w dużym stopniu dzięki obecności roślin, które wychwytyją dwutlenek węgla, produkują tlen oraz zatrzymują pyły.
- **Woda** oczyszcza się dzięki naturalnym biologicznym i chemicznym procesom, które przywracają jej pierwotny skład.
- **Gleba** odtwarza się na skutek stale zachodzących procesów glebotwórczych – wietrzeń skał i aktywności organizmów glebowych.

**SKUTKI
NIEWŁAŚCIWEJ
EKSPLOATACJI
WYCZERPYWALNYCH
ZASOBÓW
PRZYRODY**

Organizmy

Rośliny i zwierzęta wykorzystujemy do produkcji żywności, ubrań, drewna oraz papieru. Ich nadmierna eksploatacja może doprowadzić do znacznego ograniczenia liczebności danego gatunku lub jego całkowitego wymarcia.

Woda

Woda jest stosowana w celach konsumpcyjnych i higienicznych oraz w procesach przemysłowych. Niewłaściwa eksploatacja prowadzi do jej zanieczyszczenia i skażenia.

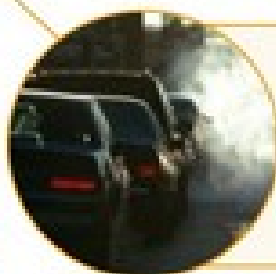
Gleba

Glebę wykorzystuje się głównie pod uprawy rolne. Wiele gruntów przeznaczają się też pod budowę osiedli i dróg. Niewłaściwa eksploatacja tego zasobu prowadzi do jego degradacji i jałowienia.

Powietrze

Na jakość powietrza wpływa przede wszystkim zużycie tlenu w procesach oddychania i spalania (np. paliw kopalnych). Niewłaściwe wykorzystanie tego zasobu prowadzi do spadku zawartości tlenu i zanieczyszczenia powietrza szkodliwymi gazami oraz pyłami.

Zasoby nieodnawialne

Paliwa kopalne zużywa się głównie do produkcji energii elektrycznej i ciepłej. Rudy metali, piaskowce i wapień służą jako surowce budowlane oraz do produkcji m.in. szkła. Nadmierne wykorzystywanie prowadzi do wyczerpywania się tych zasobów. Ich eksploatacja powoduje zanieczyszczenie środowiska.

JAK RACJONALNIE GOSPODAROWAĆ ZASOBAMI PRZYRODY?

Organizmy

Racjonalne gospodarowanie zasobami roślin i zwierząt opiera się głównie na przestrzeganiu określonych prawnie limitów wycinki drzew, połowów ryb i polowań.

Powietrze

Zrównoważony rozwój zakłada przede wszystkim ochronę powietrza przed zanieczyszczeniami oraz poprawę jego jakości.

Woda

Racjonalne użytkowanie zasobów wód polega głównie na ich ochronie przed zanieczyszczeniami oraz oszczędnym wykorzystywaniu.

Gleba

Racjonalne użytkowanie gleb polega przede wszystkim na ich ochronie przed zanieczyszczeniami oraz wyjałowieniem.

GOSPODAROWANIE NIEODNAWIALNYMI ZASOBAMI PRZYRODY:

Paliwa kopalne

Zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju należy ograniczać wykorzystywanie zasobów nieodnawialnych, a w zamian stosować odnawialne źródła energii oraz energię wiatru, energię słoneczną czy energię geotermalną.

Do produkcji energii elektrycznej można wykorzystywać energię słoneczną. Nie wiąże się to z emisją zanieczyszczeń, jest więc przyjazne dla środowiska.

Elektrownie wiatrowe do produkcji energii elektrycznej wykorzystują energię wiatru. Dzięki temu zmniejsza się zużycie paliw kopalnych oraz zanieczyszczenie środowiska.

WYKONAJ PONIŻSZE ĆWICZENIA:

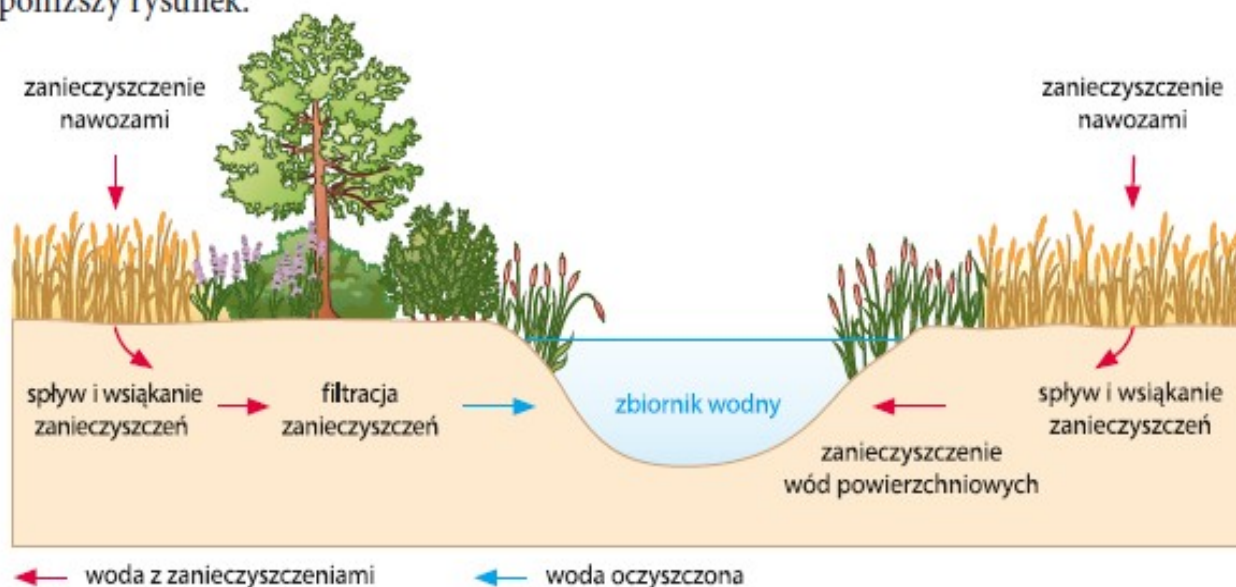
Na dobry początek

1 Przyporządkuj przykłady zasobów przyrody do odpowiednich kategorii (A-C).

- A. Zasoby niewyczerpywalne
- B. Zasoby wyczerpywalne odnawialne
- C. Zasoby wyczerpywalne nieodnawialne

1.	organizmy, woda, powietrze, gleba	A	B	C
2.	paliwa kopalne (węgiel, ropa naftowa, gaz ziemny), rudy metali	A	B	C
3.	energia słoneczna, energia geotermalna, energia wiatru	A	B	C

2 Zadrzewienia śródpolne chronią glebę przed erozją i osłaniają pola przed wiatrem. Mogą też spełniać inne funkcje, na przykład jeżeli rosną wzdłuż cieków wodnych. Zjawisko to ilustruje poniższy rysunek.

Oceń prawdziwość poniższych stwierdzeń. Zaznacz P, jeśli stwierdzenie jest prawdziwe, lub F, jeśli jest fałszywe.

1.	Rodzaj roślinności występującej wokół zbiornika wodnego nie ma wpływu na stan wody.	P	F
2.	Przyczyną zanieczyszczenia wody może być nawożenie pól uprawnych.	P	F
3.	Zadrzewienia śródpolne przyczyniają się do ochrony wód.	P	F

ROZWIĄZANIA ZADAŃ WYŚLIJCIE NA MOJEGO MAILA do 17.05.2020
anettacygan@poczta.onet.pl